

Institutt for tverrfaglige kulturstudier

**Pensumlister
for emner som undervises
vår 2008**

Bachelor og master

Historisk-filosofisk fakultet
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
7491 Trondheim

<http://www.ntnu.no/kult/studier>
<http://www.ntnu.no/studier/kult/master>

Innhold

KULT2201 - IKT og kulturendring	s.5
KULT2202 - Perspektiver på kjønn	s.7
KULT2203 - Ting og tegn (7,5 stp.)	s.10
KULT2204 - Ting og tegn (15 stp.)	s.10
KULT3302 - Metoder i tverrfaglige kulturstudier	s.15

Pensumlistene er også lagt ut på nett og kan leses og skrives ut derfra. Eventuelle endringer i forhold til disse listene vil bli kunngjort gjennom It's learning.

Pensum vår 2008

KULT 2201 - IKT og kulturendring

Emneansvarlig: Merete Lie (merete.lie@hf.ntnu.no)

Bøker

Castells, Manuel 2001: The Internet Galaxy. Reflections on the Internet, Business and Society. Oxford: Oxford University Press (280 s)

Levold, Nora og Hendrik Spilker (red.) 2007: Kommunikasjonssamfunnet. Moral, praksis og digital teknologi. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 14, 15 (140s)

Lie, Merete (ed.) 2003: He, she and IT revisited: New perspectives on gender in the information society. Oslo: Gyldendal Akademisk. Kap. 1, 2, 3, 7, 8, 9 (175 s)

Lie, Merete og Knut H. Sørensen (red.) 1996: Making technology our own? Domesticating technology into everyday life. Oslo: Scandinavian University Press. Kap. 1, 4, 5 (80 s) (kap 1 i kompendium)

Lyon, D. 2001. Surveillance society : monitoring everyday life. Buckingham: Open University Press. (s 15-27, 126-140, 141-154) (44s)

Slaatta, Tore (red.) 2002: Digital makt. Informasjons- og kommunikasjonsteknologiens betydning og muligheter. Oslo: Gyldendal Akademisk. Kap. 2, 3, 6, 8, 11 (120 s))

Turkle, Sherry 1995. Life on the screen. Identity in the age of the Internet. New York: Simon & Schuster. Kap. 1, 7, 10 (72 s)

Kompendium

Berg, Anne-Jorunn 1998. "Fra automatiseringsspøkelse til kyborgvirkelighet? Om teknologisk determinisme og hverdagslig teknologibruk" i Nilssen, Tore: Mot et bedre arbeidsliv. Bergen: Fagbokforlaget, s 327-352 (23s)

Lie, Merete og Knut H. Sørensen (red.) 1996. Making technology our own? Domesticating technology into everyday life. Oslo: Scandinavian University Press. Kap. 1

Moser, Ingunn 1998. "Kyborgens rehabilitering" i K Asdal m fl: Betatt av viten. Bruksanvisninger til Donna Haraway. Oslo: Spartacus, s39-75 (36s)

Cyborgs, ch 5 in Murphie, A and J Potts: Culture & Technology. Basingstoke: Palgrave 2003

van Doorn, Niels, L van Zoonen & S Wyatt 2007. Writing from experience: presentations of gender identity on weblogs. European Journal of Women's Studies 14(2):143-160

Anbefalt lesing

boyd, danah m & Nicole B. Ellison 2007. Social Network Sites: Definition, History and Scholarship. Journal of Computer-Mediated Communication, Vol. 13, No. 1-2
<http://jcmc.indiana.edu/vol13/issue1/boyd...>

Bromseth, Janne 2002. "Public places – public activities? Methodological approaches and ethical dilemmas in research on computer-mediated communication contexts" in Morrison, A: *Researching ICTs in Contexts*. Oslo: InterMedia Report 3/2002, University of Oslo, p 33-63 (30s)

Edwards, Paul N: "From 'impact' to social process: computers in society and culture" i Jasanoff, S m. fl.: *Handbook of science and technology studies*. London: Sage 2000. (29s)

Godø, Helge (red) 2003. *IKT etter dotcom-boblen*. Oslo: Gyldendal Akademisk

Liestøl, Gunnar og Terje Rasmussen 2003. *Digitale medier. En innføring*. Oslo: Universitetsforlaget

Walker, Jill: "[Blogging from Inside the Ivory Tower](https://bora.uib.no/handle/1956/1846)". In *Uses of Blogs*, edited by Axel Bruns and Joanne Jacobs. Peter Lang. 2006.
<https://bora.uib.no/handle/1956/1846>

Pensum vår 2008

KULT2202 - Perspektiver på kjønn

Emneansvarlig: Malin Noem Ravn (malin.noem.ravn@hf.ntnu.no)

Basisbok

Lorentzen, Jørgen og Mühleisen, Wencke (red.), 2006, *Kjønnsforskning. En grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget

Artikler

Ambjörnsson, Fanny, 1998, 'Kroppen kan vara jagets fängelse'. I *LOCUS* 3/98.

Björk, Nina, 1996, 'Jakten på hjärnan', kapittel i *Under det rosa täcket. Om kvinnelighetens vara och feministiska strategier*. Wahlström & Widstrand.

Brandth, Berit og Kvande, Elin, 2003, 'Diskurser om faderskap og maskulinitet' kapittel i *Fleksible Fedre. Maskulinitet, arbeid, velferdsstat*. Oslo: Universitetsforlaget.

Dahlerup, Drude, 2003, 'Ligestilling i dødvande – den ulidelige modstilling af lighed og forskel.' I *Ligestillingspolitik som diskurs og praksis*, redigert av Anette Borchorst og Drude Dahlerup. Frediksberg: Samfundslitteratur.

Danielsen, Hilde, 2002, 'Den kjønnskonservative velferdsstaten. Feministiske perspektiv på omsorgsordningar for småbarn.' I: *Kjønnsrettferdighet. Ufordringer for feministisk politikk*, redigert av Cathrine Holst. Oslo: Gyldendal Akademisk 2002. ISBN 82-05-30602-8. s. 89-122

Gatu, Anja, 1999, 'Flickor blir inte fotbollsproffs i Italien. Om sport' i *Fittstim*, redigert av Linda Norrman Skugge, Belinda Olsson, Brita Zilg. Stockholm/Bokförlaget DN

Johannisson, Karin, 1994, 'Bilder av kvinners sykелighet', kapittel i *Det mørke kontinentet. Kvinner, sykелighet og kulturen rundt århundreskiftet*. Aventura forlag

Hellesund, Tone, 2001, 'Lesbisk, skeiv eller bare kjedelig? Den norske peppermø 1870-1940'. I Marianne Brantsæter m.fl. (red.) *Norsk homoforskning*. Oslo: Universitetsforlaget. (s 61-82)

Khan, Nazneen, 1999, 'Krigerdatteren', i *Råtekst. Overlevelsesbok*, redigert av Hilde Charlotte Solheim og Helle Vaagland. Oslo: Aschehoug.

Lie, Merete, 1997, '- vett i pannen, stå i ben og armer - Teknologiens bilder av kjønn.' *Kvinneforskning 1997:2*.

Lutz, Catherine og Collins, Jane, 1993, 'The color of sex: Postwar photographic histories of race and gender'. Kapittel i *Reading National Geographic*. Chicago og London: University of Chicago Press.

Lydersen, Nalubega Asta Busingye, 1999, 'Sjoko-sjokk', i *Råtekst. Overlevelsesbok*, redigert av Hilde Charlotte Solheim og Helle Vaagland. Oslo: Aschehoug.

Melby, Kari, 2002, 'Ekteskapet for fall? Kjønn og befolkning som medisinsk problem ved inngangen til 1900-tallet.' I J. Haarberg og A.B. Rønning (red.) *Kjærlighetens institusjoner*. Festskrift til Irene Iversen. Oslo: Unipax.

Mühleisen, Wencke, 1999, 'Umulig begjær. Da seksualitet ble politikk' i *Matriark. Nesten sanne historier om å være kvinne*, redigert av Cathrine Sandnes, Beate Nossun og Christina Smith-Erichsen. Oslo: Gyldendal

Nayaran, Uma, 1997, "Contesting Cultures. Westernization,' Respect for Cultures and Third-World Feminists" I Linda Nicholson (red.) *The Second Wave. A Reader in Feminist Theory*. New York: Routledge. (s.396-414)

Noem (Ravn), Malin, 2000, 'Gravide idealer i den norske samtiden.' I *Norsk antropologisk tidsskrift*, 11:20-37.

Pedersen, Willy m.fl, 2004, "'Hvis hun er fornøyd, så blir jeg det også": unge menn, maskulinitet og seksualitet'. *Sosiologisk tidsskrift*, 12(4):299-322.

Riksaasen, Guri, 2001, 'To mammaer, går det an? En annerledes familieplanlegging.' I *Blod – tykkere enn vann? Betydninger av slektskap i Norge*, redigert av Signe Howell og Marit Melhuus. Bergen: Fagbokforlaget.

Skjeie, Hege, 2004, 'Trosfrihet og diskrimineringsvern' i *Kvinneforskning*, Norges Forskningsråd, nr.3 (s. 5-23)

Skogseth, Geir Juell, 2001, 'Femi' i *Lei av kjønn? Nær-kjønn-opplevelser og andre beretninger fra virkeligheten*. Redigert av Dag Øistein Endsjø og Helge Svare. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag

Ytrehus, Line Alice, 2004, 'Mullahløftet – i et feministisk perspektiv'. I *Kvinneforskning* 4/04.

Økland, Jorunn, 2001, 'Rapport fra en helt naturlig fødsel', i *Lei av kjønn? Nær-kjønn-opplevelser og andre beretninger fra virkeligheten*. Redigert av Dag Øistein Endsjø og Helge Svare. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag

Pensum vår 2008

KULT2203 Ting og tegn (7,5 stp) og

KULT 2204 Ting og tegn (15 stp)

Emneansvarlig: Øyvind Thomassen (oyvind.thomassen@hf.ntnu.no)

Disse to emnene har en felles pensumdel: To bøker, nett-tekster og kompendium 1. De som tar KULT 2204 må i tillegg lese kompendium 2, samt tekster som blir delt ut i løpet av semesteret. Både lærebøker og kompendium vil selges på Tapir bokhandel, Dragvoll.

Bøker som er felles pensum for KULT 2203 og 2204

Sörlin, Sverker: *Naturkontraktet*, Stockholm; Carlssons 1991, 274s.

Murphie, A. & J. Potts, *Culture & Technology*, Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2003

Felles pensum i kompendium for KULT2203 og 2204 (688s)

Teknologideterminisme/teknologioptimisme/teknologipessimisme (38s)

Smith, Merrit Roe: "Technological Determinism in American Culture" in Merrit Roe Smith and Leo Marx: *Does Technology Drive History? The Dilemma of Technological Determinism*, The MIT Press, Cambridge Mass. London, England 1995, s 1- 37.

Natur og kultur (395s)

Sörlin, Sverker: *Naturkontraktet*, Stockholm; Carlssons 1991, 274s.

Berntsen, Bredo: *Grønne Linjer – Natur- og miljøvernets historie i Norge*, Grøndahl Dreyer, Oslo 1994, s 114 – 135 (22s.)

Carson, Rachel: *Havet som omgir oss* (The Sea Around Us), Aschehoug & Co, Oslo 1952, s 7-49 (43s.)

Østby, Per: "Mjøsakonflikten: "Noen aspekter ved miljøvitenskapens integrering i samfunnet", i Anne Kristine Børresen og Mikael Hård (red.): *Kunnskap og kultur, Vitenskapens roller i det norske samfunnet, 1760-2000*, Tapir Akademisk Forlag 2004, s 231 – 253 (23s)

Worster, Donald: "Ecological History"; William Cronon: "Ecological Prophecies"; Alfred W. Crosby: "Ecological Imperialism" and Carolyn Merchant: "Ecological Revolutions" in Carolyn Merchant (Ed.): *Major Problems in Environmental History*, D.C. Heath and Company, Lexington Massachusetts and Toronto, 1993, s 1- 32.

Sosiotekniske systemer (93s)

Murphie, A. & J. Potts, *Culture & Technology*, Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2003, Innledning. s 1- 11 (11 s)

Murphie, A. & J. Potts, *Culture & Technology*, Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2003, Kapittel: 1 s 11 – 38 (28s)

Sørensen, Knut Holtan: "Tingenes samfunn. Kunnskap og materialitet som sosiologiske korrektiver", i *Sosiologi i dag*, årgang 34, Nr. 2/2004, s 5 – 25. (21s) *

Hughes, Thomas P.: "The Evolution of Large Technological Systems" in Wiebe E. Bijker, Thomas P. Hughes and Trevor J. Pinch: *The Social Construction of Technological Systems*, The MIT Press, Cambridge, Mass., London, England 1989, s. 51- 83. (33s) *

Design og arkitektur (91s)

Murphie, A. & J. Potts, *Culture & Technology*, Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2003, Kapittel: 2 s 39 – 65 (27s)

Murphie, A. & J. Potts, *Culture & Technology*, Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2003, Kapittel: 3 s 66 – 94 (29s)

Heskett, John. *Industrial design*. London: Thames and Hudson, 1980. (Chapter 5: "Art and industry in the early twentieth century" og Chapter 6: "The emergence of professional industrial design"). 85 – 119 (35s) *

Gener/Kyborger (110s)

Murphie, A. & J. Potts, *Culture & Technology*, Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2003, Kapittel: 4 s 95 – 112 (18s)

Murphie, A. & J. Potts, *Culture & Technology*, Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2003, Kapittel: 5 s 115 – 141 (27s)

Kurzweil, Ray. *The age of spiritual machines. How we will live, work and think in the new age of intelligent machines*. London: Poenix, 1999 (Kapittel 8: "1999"). 198 – 236 (39s) *

Fukyama, Francis. *Our posthuman future. Consequences of the biotechnology revolution*. London: Profile Books, 2003 (Kapittel 1: "A tale of two dystopias"). S 3- 17 (15s) *

Joy, Bill: "Why the future doesn't need us". Wired Magazine, April 2000. finnes på http://www.wired.com/wired/archive/8.04/joy_pr.html

Warwick, Kevin: "Cyborg 1.0". Wired Magazine finnes på <http://www.wired.com/wired/archive/8.02/warwick.html>

Moravec, Hans: "Rise of the robots". Scientific American, December 1999. Finnes på <http://web.ebscohost.com/ehost/results?vid=2&hid=9&sid=569d6123-8231-4c55-ad73-951fb576690a%40SRCSM2>

Tilleggspensum for KULT 2204 (688s)

Natur og kultur (324s)

Paterson, Matthew, "The historical development of climate on the international agenda", i *Global warming and global politics*, Routledge; New York og London 1996, s.16-48 (32s.)

Crosby, Alfred W., *Germs & Seeds & Animals*, M.E. Sharpe; London og New York 1994, s.3-44 (42s.)

Raby, Peter, *Bright Paradise*, Princeton University Press; Princeton, New Jersey 1996, s.1-41 (42s.)

Hedrén, Johan, "Naturen som hot mot det moderne - några ideologikritiska reflektioner", i Johan Hedrén (red.), *Naturen som brytpunkt*, Stockholm; Brutus Östlings bokförlag symposium 2002, s.298-333 (35s.)

Latour, Bruno, "Why Political Ecology Has to Let Go of Nature", i *Politics of Nature*, Cambridge and London; Harvard University Press 2004, s.9-52 (54s.)

Hajer, Maarten A., "The Historical Roots of Political Modernization", i *The Politics of Environmental Discourse*, Oxford; Clarendon Press 1995, s.73-103 (31s.)

Winston, Mark L., *Nature Wars*, Cambridge og London; Harvard University press 1999;

Ch. 1: "A Pestiferous World", s.1-18 (19s.)

Ch. 3: "Relatively Harmless Creatures" (19s.)

Langton, Jerry, "An Eating and Reproducing Machine", i *Rat*, Toronto; Key Porter Books, 2006, s.11-31 (21s.)

Cronon, William, "The Trouble with Wilderness, or, Getting Back to the Wrong Nature (1995), (29s.):

http://history.wisc.edu/cronon/Trouble_with_Wilderness_Main.html

Sosiotekniske systemer (119s)

Østby, Per. *Flukten fra Detroit. Bilens integrasjon i det norske samfunnet*. Trondheim: NTNU, 1995 (Kapittel 2: "Mulighetens revolusjon?") (20s) *

Ruth Schwarz Cowan: *A Social History of American Technology*, New York, Oxford University Press, 1997: Kap. 10 Automobiles and Automobility, s 224 – 248 (24s) *

Oudshoorn, Nelly og Trevor Pinch. *How users matter. The co-construction of users and technology*. London: The MIT Press, 2003. (Introduction: "How users matter").1-29 (28s) *

Andersen, Håkon W. et al. *Fabrikken*. Oslo : Scandinavian Academic Press, 2004. (Kapittel 5: "Taylor, Ford og den rasjonelle fabrikken" , s 126 – 148 (22s) *

Murphie, A. & J. Potts, *Culture & Technology*, Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2003, Kapittel: 7 s 169 – 195 (25s)

Design og arkitektur (16s)

Fallan, Kjetil. "Visionaries and weathercocks - Norwegian furniture design. 1920-1965". *Scandinavian Journal of Design History*, vol.13, 2002 (16s) *

Gener/Kyborger (123s)

Ingunn Moser, "Kyborgens rehabilitering". Artikkel I Kristin Asdal et al.: *Betatt av viten: Brugsanvisninger til Donna Harraway*, Oslo, Spartacus, 1998: s 39-75 (37s) *

Hviid Nielsen, Torben et al. *Livets tre og kodenenes kode. Fra genetikk til bioteknologi Norge 1900-2000*. Oslo: Gyldendal, 2000 (Kapittel 5: "Den molykulære visjon"). 159 – 189 (31s) *

Hviid Nielsen, Torben et al. *Livets tre og kodenenes kode. Fra genetikk til bioteknologi Norge 1900-2000*. Oslo: Gyldendal, 2000 (Kapittel 7: "Genmat"). s 231 – 256 (26s) *

Ruth Schwarz Cowan: *A Social History of American Technology*, New York, Oxford University Press, 1997: Kap. 13 Biotechnology, s 301 – 329 (29s) *

Forbruk (106s)

Baudrillard, Jean. *Selected writings*. Cambridge: Polity Press, 1988. ("Consumer society").

Blindheim, Trond et al. *Forbruk : lyst, makt, iscenesettelse eller mening?*. Oslo: Cappelen akademisk forlag, 2004 (Kapittel 1: "Hvordan forstå forbrukeren?"). s 29-56 (28s)

Horowitz, Roger og Arwen Mohun. *His and hers. Gender, consumption and technology*. Charlottesville: The University Press of Virginia, 1998. (Kapittel 1: S. Lubar: "Men/women/production/consumption"). s 7- 38 (32s)

Oudshoorn, Nelly og Trevor Pinch. *How users matter. The co-construction of users and technology*. London: The MIT Press, 2003. (Introduction: "How users matter"). S 1-25 (25s)

Veblen, Torstein B. *Den arbeidsfrie klasse*. Oslo: Gyldendal, 1976. (Kapittel 4: "Iøyenfallende forbruk").s 78-98 (21s)

Pensum vår 2008

KULT3302 – Metoder i tverrfaglige kulturstudier

Emneansvarlige: Trine Annfelt (trine.annfelt@hf.ntnu.no) og Nora Levold (nora.levold@hf.ntnu.no)

Aune, Margrethe (2007): "Lange timer og lyse øyeblikk". Kommer i bok om kvalitative metoder redigert av Elsa Løfaldli og Kristiane Kristiansen i 2007. (24 sider)

Charmaz, Kathy (2006): *Constructing Grounded Theory. A practical guide through qualitative analysis*, SAGE Publications 2006 (208 sider)

Forskningsetiske retningslinjer for samfunnsvitenskap, humaniora, juss og teologi.
<http://www.etikkom.no/retningslinjer/NESHretningslinjer/index.txt/NESHretningslinjer/06>

Hatling, Morten (1996): "*Lex linearis*": *Problem med fasetenkinga i sosiologisk metode*", *STS-arb.not* 11/1996, (18 sider)

Järvinen, Margaretha og Mik-Meyer, Nanna (2005): *Kvalitative metoder i et interaktionistisk perspektiv*, Hans Reitzels Forlag s.9-26, 49 -73 og 193-254 (102 sider)

Kvale, Steinar (2001): *Det kvalitative forskningsintervju*, Gyldendal (Hele boken, 200 sider)

Kjeldstadli, Knut: *Fortida er ikke hva den engang var*, Universitetsforlaget, Oslo kap.8-15 og kap. 17-18. (x sider)

Næss, Robert: "Fortelling og iscenesettelse", *STS-arbeidsnotat* 05/02, (20s)

Phillips, Nelson and Cynthia Hardy: *Discourse Analysis*, Sage Publications, California (Hele boka 100 sider)

Thagaard, Tove (2003, ny utgave januar 2007): *Systematikk og innlevelse: En innføring i kvalitative metoder*, Fagbokforlaget, Bergen (Hele boken 240 sider)

Wennes Guri (2006): "Jakten på den avhengige variabel" i Nyeng, Frode og Wennes, Grete: *Tall, tolkning og tvil*, Cappelen Akademisk Forlag, kap 3, s. 88-123 (35 sider)

Wethrell, Margaret et.al. (2001): *Discourse Theory and Practice*, Sage Publications s. 14-27 (13 sider)

Widerberg, Karin (1994): *Oppgasveskriving. Veien til lystbetont skrivning og gode rutiner*. Oslo: Tano, s11-70. (60 sider)

Østbye, Helland, Knapskog & Larsen (2002): *Metodebok for mediefag*, Fagbokforlaget s. 61-97 (36 sider)

I kompendiumet (som kjøpes på Tapir) er følgende trykket

Aune, Margrethe: "Lange timer og lyse øyeblikk" i Løfaldli, Elsa og Kristiansen, Kristiane (bok om kvalitative metoder, under utgivelse).

Hatling, Morten: "Les linearis": Problem med fasetenkninga i sosiologisk metode, *STS-arbeidsnotat* 11/1996

Hovland, Jon: "Et farlig redskap?" i Eikemo, Terje Andreas og Clausen, Tommy Høyvarde (2007): *Kvantitativ analyse med SPSS. En praktisk innføring i kvantitative analyseteknikker*.

Wennes Guri: "Jakten på den avhengige variabel" i Nyeng, Frode og Wennes, Grete (2006): *Tall, tolkning og tvil*, Cappelen Akademisk Forlag, kap 3, s. 88-123

Wetherell, Margaret et.al. (2001): *Discourse Theory and Practice*, Sage Publications s.14-27

Østbye, Helland, Knapskog & Larsen (2002): *Metodebok for mediefag*, Fagbokforlaget s. 61-97